

A nyitradivéki kéttornyú templom

2009 június 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Román kori egyházi építészetünk legszemrevalóbb emlékei a nyugati toronypárral készült templomok. Ritkaságuk tovább növeli értéküket: a méltán híres jáki, zsámbéki és lébényi családi-nemzetségi monostorokon kívül nem sok látható bel?lük a Kárpát-medencében. Sorozatunkban eddig a dunántúli Árpás és Türje kéttornyú – szintén f?rangú kegyurasághoz kapcsolható – templomával találkoztunk. Az Alföldön, Erdélyben és a történelmi Fels?-Magyarországon is csak néhány ilyen maradt meg: Herpály, Ákos, Harina, Küküll?vár, Szepeskáptalan, Bény, Garamszentbenedek, Deáki, Csallóközcsütörtök és Egyházgelle községben. Az Árpád-kori magyarországi épít?m?vészetre a legnagyobb hatást a francia földr?l jött szerzetesrendek gyakorolták. Szent Benedek rendjének és a premontreieknek gyakorlati közrem?ködése, buzgó szellemi befolyása a felsorolt rokon emlékek mindegyikén kimutatható. A királyi méltóságok és országnagyok mecenatúrájához kapcsolódó építkezéseken kívül csupán néhány kisebb, a központoktól távolabbi helyen fordul el? ez az igényes, a kegyúri hatalmat látványosan kifejez? kéttornyú templomtípus. Egyik közülük a nyitradivéki Mindenszentek-templom.
Divék (Diviaky nad Nitricou) a Nyitra folyó nyugati mellékágának völgyében, ezer méter feletti magasságú hegyvonulat lábánál, Privigye (Prievidza) város közelében fekszik. Öt és fél száz körüli lakója szlovák anyanyelv?. A helynév 1246-ban t?nik fel el?ször írásban, Dywek alakban. A település történetér?l keveset tudunk. A Divék nemzetség a tatárjárás utáni évek és 1350 között 25 jelent?s birtokot mondhatott magáénak Nyitra és Trencsén vármegyében. (A Divéki famíliából váltak ki a Jókúthy, Majthényi, Rudnay, Rudnyánszky, Újfalussy és más híres felvidéki családok.)
A templom építése a község és a kegyurak legkorábbi említésének idejére esik. Jellegzetesen román stílusú alkotás, keletelt tengely?, egyhajós; félköríves szentéllyel és urasági karzattal. Helyben bányászott k?b?l épült. Nyugati homlokzatát szép arányú, barnásszürke faragott kváderekb?l falazott toronypár díszíti. Ezeken alul keskeny, l?résszer? nyílások, emeletükön két- és háromosztású ikerablakok vallanak a XIII. századi eredetre. Román kori a k?bélletes bejárat és néhány részlet a hajó déli falán, azonban a támpillérek és az ablakok már a gótikus átalakítás idejét jelzik. A templomot a XVII. században felújították, ekkor készült barokk boltozata, a sekrestye és a három oltár. K?b?l faragott keresztel?kútja 1653-ból származik, a falon függ? epitáfiumok az 1700-as évekb?l valók. A korai barokk stílusvilágát ?rizték meg a szépen renovált, zsindelyhéjazatú toronysisakok.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló